

Action Theory, M. Brand, D. Walton (eds.), Dordrecht 1976.

Albrow M., Max Weber's Construction of Social Theory, London 1990. <https://doi.org/10.1007/978-1-349-20879-1>

Alexander J.C., The Modern Reconstruction of Classical Thought: Talcott Parsons, Berkeley 1983.

Alexy R., Eine Theorie des praktischen Diskurses, Paderborn 1978.

Apel K.-O., Openly strategic uses of language: a transcendental-pragmatic perspective (a second attempt to think with Habermas against Habermas), [w:] Habermas. A Critical Reader, P. Dews (ed.), Oxford 1999.

Apel K.-O., Transformation der Philosophie, Frankfurt/M. 1973.

Austin J.-L., Mówienie i poznawanie. Rozprawy i wykłady filozoficzne, tłum. B. Chwedeńczuk, Warszawa 1993.

Austin J.L., Philosophical Papers, Oxford-New York 1970.

Benedict R., Chryzantema i miecz: wzory kultury japońskiej, tłum. E. Klekot, Warszawa 1999.

Benhabib S., Critique, Norm and Utopia. A Study of the Foundations of Critical Theory, New York 1986.

Benhabib S., Modernity and the Aporias of Critical Theory, "Telos" 1981(4).
<https://doi.org/10.3817/0981049039>

Berger P.L., Luckman T., Społeczne tworzenie rzeczywistości, tłum. J. Niznik, Warszawa 1983.

Black M., Reasonableness, [w:] Reason, R.F. Dearden, P.H. Hirst, R.S. Peters (eds.), t. 2, London 1972.

Blumer H., Interakcjonizm symboliczny, tłum. G. Woroniecka, Kraków 2007.

Burns T., Stalker G.M., The Management of Innovation, London 1966.

Calhoun C., Habermas and the Public Sphere, Cambridge 1992.

Cambridge Companion to Habermas, S.K. White (ed.), Cambridge 1995.

Cassirer E., Esej o człowieku, tłum. A. Staniewska, Warszawa 1998.

Chomsky N., Language and mind, [w:] Ways of Communicating, P.N. Johnson-Laird (ed.), Cambridge 1991.

Chomsky N., Zagadnienie teorii składni, tłum. I. Jakubczak, Wrocław 1982.

Cicourel A.V., Method and Measurement in Sociology, Glencoe 1964.

Communicative Action, A. Honneth, H. Joas (eds.), Cambridge 1991.

Condorcet A.N., Szkic obrazu postępu ducha ludzkiego poprzez dzieje, tłum. B. Suchodolski, Warszawa 1957.

Contemporary Hermeneutics, J. Bleicher (ed.), London 1980.

Danto A.C., Analytical Philosophy of History, Cambridge 1968.

- Davey N., Habermas's Contribution to Hermeneutic Theory, "Journal of the British Society for Phenomenology" 16(1985). <https://doi.org/10.1080/00071773.1985.11007709>
- Dews P., Communicative paradigms and the question of subjectivity: Habermas, Mead and Lacan, [w:] Habermas. A Critical Reader, P. Dews (ed.), Oxford 1999.
- Dilthey W., Budowa świata historycznego w naukach humanistycznych, tłum. E. Paczkowska-Łągowska, Gdańsk 2004.
- Durkheim E., Elementarne formy życia religijnego. System totemiczny w Australii, tłum. A. Zadrożyńska, Warszawa 1990.
- Durkheim E., O podziale pracy społecznej, tłum. K. Wakar, Warszawa 1999.
- Dybel P., Granice rozumienia i interpretacji. O hermeneutyce Hansa-Georga Gadamera, Kraków 2004.
- Dyskursy rozumu: między przemocą i emancypacją. Z recepcji Jürgena Habermasa w Polsce, red. L. Witkowski, Toruń 1990.
- Gadamer and Hermeneutics, H. Silverman (ed.), New York 1991.
- Gadamer H.-G., Dziedzictwo Europy, tłum. A. Przyłębski, Warszawa 1992.
- Gadamer H.-G., Hermeneutics and Social Science, "Cultural Hermeneutics" 2 (1975). <https://doi.org/10.1177/019145377500200402>
- Gadamer H.-G., Język i rozumienie, wyb. i tłum. P. Dehnel, B. Sierocka, Warszawa 2003.
- Gadamer H.-G., Prawda i metoda, tłum. B. Baran, Kraków 1993.
- Gadamer H.-G., Replik zu Hermeneutik und Ideologiekritik, [w:] idem, Gesammelte Werke, t. II, Tübingen 1999.
- Gadamer H.-G., Rhetorik, Hermeneutik und Ideologiekritik, [w:] idem, Gesammelte Werke, t. II, Tübingen 1999.
- Gadamer H.-G., Rozum, słowo, dzieje, wyb. i red. K. Michalski, tłum. M. Łukasiewicz, Warszawa 1979.
- Gellner E., Uwodzicielski urok psychoanalizy czyli chytryść antyrozumu, tłum. T. Hołówka, Warszawa 1997.
- Geuss R., The Idea of a Critical Theory. Habermas and the Frankfurt School, Cambridge 1981.
- Giddens A., Habermas's Critique of Hermeneutics, [w:] idem, Studies in Social and Political Theory, Berkeley 1977.
- Giddens A., Labour and Interaction, [w:] Habermas. Critical Debates, J.B. Thompson, D. Held (eds.), Cambridge-Massachusetts 1982. https://doi.org/10.1007/978-1-349-16763-0_9
- Giddens A., Reason Without Revolution? Habermas's Theorie des kommunikativen Handelns, [w:] Habermas and Modernity, R. Bernstein (ed.), Cambridge 1985.
- Gray J., Dwie twarze liberalizmu, tłum. P. Rymarczyk, Warszawa 2001.
- Grondin J., Racjonalizacja świata przeżywanego u Habermasa, tłum. M. Łukasiewicz, [w:] Świat przeżywany, red. Z. Krasnodębski, K. Nellen, Warszawa 1993.
- Grondin J., Wprowadzenie do hermeneutyki filozoficznej, tłum. L. Łysień, Kraków 2007.

Habermas J., *Aspekty racjonalności działania*, tłum. A. Szahaj, [w:] *Wokół teorii krytycznej Jürgena Habermasa*, red. A.M. Kaniowski, A. Szahaj, Warszawa 1987.

Habermas J., *Communication and the Evolution of Society*, Boston 1979.

Habermas J., *Erkenntnis und Interesse*, Frankfurt 1968.

Habermas J., *Faktizität und Geltung*, Frankfurt/M. 1992 [wyd. polskie: *Faktyczność i obowiązywanie. Teoria dyskursu wobec zagadnień prawa i demokratycznego państwa prawnego*, tłum. A. Romaniuk, R. Marszałek, Warszawa 2005].

Habermas J., *Filozoficzny dyskurs nowoczesności*, tłum. M. Łukasiewicz, Kraków 2000.

Habermas J., *Hermeneutik und Ideologiekritik*, Frankfurt 1971.

Habermas J., *Individuierung durch Vergesellschaftung. Georg Herbert Meads Theorie der Subjektivität*, [w:] idem, *Nachmetaphysisches Denken. Philosophische Aufsätze*, Frankfurt/M. 1988.

Habermas J., *Kultur und Kritik*, Frankfurt 1973.

Habermas J., *Legitimationsprobleme im Spätkapitalismus*, Frankfurt/M. 1973.

Habermas J., *Moralbewusstsein und kommunikatives Handeln*, Frankfurt/M. 1983.

Habermas J., *Postmetaphysical Thinking: Philosophical Essays*, trans. W.M. Hohengarten, Cambridge 1995.

Habermas J., *Questions and Counterquestions*, [w:] *Habermas and Modernity*, R. Bernstein (ed.), Cambridge 1985.

Habermas J., *Sprachpragmatik und Philosophie*, Frankfurt/M. 1976.

Habermas J., *Strukturwandel der Öffentlichkeit: Untersuchungen zu einer Kategorie der bürgerlichen Gesellschaft*, Frankfurt 1995 [wyd. polskie: *Strukturalne przeobrażenia sfery publicznej*, tłum. W. Lipnik, M. Łukasiewicz, Warszawa 2007].

Habermas J., *Technika i nauka jako "ideologia"*, tłum. M. Łukasiewicz, [w:] *Czy kryzys socjologii?*, red. J. Szacki, Warszawa 1977.

Habermas J., *Teoria działania komunikacyjnego. Racjonalność działania a racjonalność społeczna*, t. 1, tłum. A.M. Kaniowski, Warszawa 1999.

Habermas J., *Teoria działania komunikacyjnego. Przyczynek do krytyki rozumu funkcjonalnego*, t. 2, tłum. A.M. Kaniowski, Warszawa 2002.

Habermas J., *Teoria i praktyka. Wybór pism*, tłum. Z. Krasnodębski, M. Łukasiewicz, Warszawa 1983.

Habermas J., *Wahrheitstheorien*, [w:] idem, *Vorstudien und Ergänzungen zur Theorie des kommunikativen Handelns*, Frankfurt/M. 1984.

Habermas J., *Zur Logik der Sozialwissenschaften*, Frankfurt 1982.

Habermas J., *Zur Rekonstruktion des Historischen Materialismus*, Frankfurt 1976.

Habermas J., Luhmann N., *Theorie der Gesellschaft oder Sozialtechnologie - Was leistet die Systemforschung?*, Frankfurt/M. 1971.

- Heath J., *Communicative Action and Rational Choice*, Cambridge-London 2001.
<https://doi.org/10.7551/mitpress/1955.001.0001>
- Heidegger M., *Bycie i czas*, tłum. B. Baran, Warszawa 1994.
- Henrich D., *What is metaphysics - What is modernity? Twelve theses against Jürgen Habermas*, [w:] Habermas. A Critical Reader, P. Dews (ed.), Oxford 1999.
- Holub R.C., *Jürgen Habermas. Critic in the Public Sphere*, London-New York 1991.
<https://doi.org/10.4324/9780203314968>
- Honneth A., *The social dynamics of disrespect: situating Critical Theory today*, [w:] Habermas. A Critical Reader, P. Dews (ed.), Oxford 1999.
- Horkheimer M., *Krytyka instrumentalnego rozumu*, [w:] idem, *Społeczna funkcja filozofii. Wybór pism*, tłum. J. Doktor, Warszawa 1987.
- Husserl E., *Medytacje kartezjańskie*, tłum. A. Wajs, Warszawa 1982.
- Husserl E., *O pochodzeniu geometrii*, tłum. Z. Krasnodębski, [w:] *Wokół fundamentalizmu epistemologicznego*, red. S. Czerniak, A. Szahaj, Warszawa 1991.
- Ingram D., *Habermas and the Dialectic of Reason*, New Haven, London 1987.
- Kaniowski A.M., *Filozofia społeczna Jürgena Habermasa. W poszukiwaniu jedności teorii i praktyki*, Warszawa 1990.
- Kant I., *Krytyka czystego rozumu*, tłum. R. Ingarden, Warszawa 1957.
- Kelly M., *Hermeneutics and Critical Theory in Ethics and Politics*, Cambridge 1990.
- Kohlberg L., *Cognitive Development and Epistemology*, New York 1971.
- Kohlberg L., *Essays on Moral Development*, t. 1-2, San Francisco 1981-1982.
- Kořakowski L., *Horror metaphysicus*, tłum. M. Panufnik, Poznań 1999.
- Kuhn T., *Struktura rewolucji naukowych*, tłum. H. Ostromęcka, Warszawa 1968.
- Lafont C., *The Linguistic Turn in Hermeneutic Philosophy*, trans. J. Medina, Cambridge 1999.
- Luhmann N., *Macht*, Stuttgart 1975.
- Luhmann N., *Soziologische Aufklärung. Aufsätze zur Theorie sozialer Systeme*, Köln 1970.
https://doi.org/10.1007/978-3-322-96984-2_6
- Luhmann N., *Teoria polityczna państwa bezpieczeństwa socjalnego*, tłum. G. Skąpska, Warszawa 1994.
- Lukes S., *Of Gods and Demons: Habermas and Practical Reason*, [w:] Habermas. Critical Debates, J.N. Thompson, D. Held (eds.), Cambridge-Massachusetts 1982. https://doi.org/10.1007/978-1-349-16763-0_8
- Łotman J., *Kultura i eksplozja*, tłum. B. Żyłko, Warszawa 1999.
- Markowski M.P., *Efekt inskrypcji. Jacques Derrida i literatura*, Bydgoszcz 1997.

- Maślanka T., Korzenie technicznego myślenia w filozofii Martina Heideggera, "Państwo i Społeczeństwo" 2004 (1).
- Maślanka T., Narodziny biurokracji z ducha nihilizmu. Weber i Nietzsche, [w:] Wokół socjologii polityki Maxa Webera, red. P. Woroniecki, C. Olbromski, Olsztyn 2003.
- Maślanka T., O idei ładu racjonalnego, "Colloquia Communia" 2(73) 2002.
- Maślanka T., Postęp społeczny a komunikacyjna teoria racjonalności J. Habermasa, "Państwo i Społeczeństwo", 2007 (2).
- Maturana H.R., Varela F.J., Autopoiesis and Cognition. The Realization of the Living, Dordrecht 1980.
<https://doi.org/10.1007/978-94-009-8947-4>
- McCarthy T., The Critical Theory of Jürgen Habermas, Cambridge 1984.
- McCarthy T., Rationality and Relativism: Habermas's Overcoming of Hermeneutics, [w:] Habermas. Critical Debates, J.B. Thompson, D. Held (eds.), Cambridge-Massachusetts 1982.
https://doi.org/10.1007/978-1-349-16763-0_4
- McCarthy T., Reflections on Rationalization in The Theory of Communicative Action, [w:] Habermas and Modernity, R. Bernstein (ed.), Cambridge 1985.
- Mead G.H., Umysł, osobowość i społeczeństwo, tłum. Z. Wolińska, Warszawa 1975.
- Mendelson J., The Habermas - Gadamer Debate, "New German Critique" 18(1979).
<https://doi.org/10.2307/487850>
- Mills C.W., Elita władzy, tłum. M. Maneli, Warszawa 1961.
- Offe C., Contradictions of the Welfare State, London 1984.
- Otto R., Świętość. Elementy irracjonalne w pojęciu bóstwa i ich stosunek do elementów racjonalnych, tłum. B. Kupis, Warszawa 1968.
- Outhwaite W., Habermas. A Critical Introduction, Cambridge 1994.
- Paczkowska-Łagowska E., Filozofia nauk humanistycznych w ujęciu Wilhelma Diltheya, Kraków 1981.
- Paczkowska-Łagowska E., Logos życia, Gdańsk 2000.
- Parsons T., The Social System, New York 1951.
- Parsons T., Societies, Englewood Cliffs 1966.
- Parsons T., The Structure of Social Action, New York 1949.
- Parsons T., Shils E.A., Bales R., Toward a General Theory of Action, Cambridge 1951.
<https://doi.org/10.4159/harvard.9780674863507>
- Perelman Ch., The New Rhetoric and the Humanities, Dordrecht 1979. <https://doi.org/10.1007/978-94-009-9482-9>
- Popper K.R., Wiedza obiektywna, tłum. A. Chmielewski, Warszawa 1992.
- Przyłębski A., Hermeneutyczny zwrot filozofii, Poznań 2005.
<https://doi.org/10.1524/hgjb.2005.7.jg.191>

Rasmussen D., Reading Habermas, Cambridge 1990.

Rawls J., Liberalizm polityczny, tłum. A. Romaniuk, Warszawa 1998.

Schnädelbach H., Próba rehabilitacji animal rationale, tłum. K. Krzemieniowa, Warszawa 2001.

Schnädelbach H., Rozum i historia, tłum. K. Krzemieniowa, Warszawa 2001.

Schütz A., Potoczna i naukowa interpretacja działania ludzkiego, tłum. D. Lachowska, [w:] Kryzys i schizma. Antycyjentystyczne tendencje w socjologii współczesnej, red. E. Mokrzycki, Warszawa 1984.

Schütz A., The Phenomenology of the Social World, London 1972.

Schütz A., Der sinnhafte Aufbau der sozialen Welt, Frankfurt 1984.

Searle J.R. Expression and Meaning, Cambridge 1979. <https://doi.org/10.1017/CBO9780511609213>

Siemek M., Wolność, rozum, intersubiektywność, Warszawa 2002.

Szahaj A., Teoria krytyczna szkoły frankfurckiej, Warszawa 2008.

Szymura J., Język, mowa i prawda w perspektywie fenomenologii lingwistycznej J.L. Austina, Wrocław 1982.

Taylor Ch., Teoria społeczna jako praktyka, tłum. D. Lachowska, [w:] Świat przeżywany, red. Z. Krasnodębski, K. Nellen, Warszawa 1993.

Theunissen M., Society and history: a critique of Critical Theory, [w:] Habermas. A Critical Reader, P. Dews (ed.), Oxford 1999.

Toulmin S., Rieke R., Janik A., An Introduction to Reasoning, New York 1979.

Tugendhat E., Habermas on Communicative Action, [w:] Social Action, G. Seebass, R. Tuomela (eds.), Dordrecht 1985. https://doi.org/10.1007/978-94-009-5263-8_12

Understanding and Social Inquiry, F.R. Dallmayr, T. McCarthy (eds.), Notre Dame 1977.

Vendler Z., Speech Act Theory and Pragmatics, Dordrecht 1980. <https://doi.org/10.2307/412657>

Weber M., Gospodarka i społeczeństwo. Zarys socjologii rozumiejącej, tłum. D. Lachowska, Warszawa 2002.

Weber M., Szkice z socjologii religii, tłum. J. Prokopiuk, H. Wandowski, Warszawa 1995.

Wellmer A., Critical Theory of Society, New York 1974.

Wellmer A., Critical Theory, Philosophy and Social Theory, Chelmsford 1974.

Wellmer A., Reason, Utopia and the Dialectic of Enlightenment, [w:] Habermas and Modernity, R. Bernstein (ed.), Cambridge 1985.

Winch P., Idea nauki o społeczeństwie i jej związki z filozofią, tłum. B. Chwadeńczuk, Warszawa 1995.

Wittgenstein L., Dociekania filozoficzne, tłum. B. Wolniewicz, Warszawa 1972.

Wokół rozumienia. Studia i szkice z hermeneutyki, wyb. i przeł. G. Sowiński, Kraków 1993.

Wokół teorii krytycznej Jürgena Habermasa, red. A.M. Kaniowski, A. Szahaj, Warszawa 1987.